

Biblioteksplan för folkbiblioteken i Täby kommun 2023-2027

Beslutat av:

2023-03-22

Diarienumr. KFN 2023/37-53

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1. Utgångspunkter	3
1.2. Folkbiblioteken och skolan	4
2. En inkluderande och välkomnande biblioteksverksamhet.....	4
2.1. Utvecklingsområden 2023-2027	4
2.1.1. Hög fysisk och digital tillgänglighet	5
2.1.2. Ökad läslust för alla och särskilt för våra prioriterade grupper	5
2.1.3. Inspirerande platser för kulturopplevelser och öppenhet för samarbeten	6
2.1.4. Inkluderande och tillgängliga mötesplatser.....	6

1. Inledning

Täby biblioteks uppdrag har sin utgångspunkt i Bibliotekslagen (2023:801). Enligt bibliotekslagen ska folkbibliotek vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur. De ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet.

Det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

1.1. Utgångspunkter

Biblioteksplanen utgör en vägledning för kommunens beslutsfattare och personal. Biblioteken ska leva upp till invånarnas och besökarnas önskemål och behov och erbjuda ändamålsenlig och kostnadseffektiv service till allmänheten utifrån kommunens prioriteringar och bibliotekslagen (SFS 2013:801). Biblioteksplanen ger information till den som bor, studerar, arbetar i eller besöker Täby. Biblioteken är politiskt, ideologiskt och religiöst neutrala och erbjuder en bredd av medier och resurser¹ för att kunna navigera i en komplex omvärld.

Utbudet av litteratur och andra medier på biblioteken i Täby ska vara allsidigt och av hög kvalitet. Det ska bestå av såväl aktuella som klassiska titlar och på olika språk. Olika perspektiv och åsikter bör finnas representerade i bibliotekens utbud. Innehåll i medier ska inte strida mot svensk lagstiftning eller mot FN:s deklaration om mänskliga rättigheter. Historisk kontext eller litterärt värde kan motivera undantag.

Biblioteken erbjuder ett brett utbud av evenemang och aktiviteter samt attraktiva läsmiljöer där det går att studera och arbeta.

Enligt bibliotekslagen ska folkbiblioteken ägna extra uppmärksamhet åt särskilda grupper. Grupperna är barn och ungdomar, personer med annat modersmål än svenska (däribland de nationella minoritetsspråken) och personer med funktionsnedsättning. Det finns även en strävan efter att alla biblioteksanvändare ska få kunskap om och tillgång till det digitala samhället.

¹ Med medier avses böcker, tidningar, tidskrifter och film, i olika format samt databaser.

1.2. Folkbiblioteken och skolan

Folkbibliotekens uppdrag skiljer sig från skolbibliotekens. Skolbiblioteken regleras i skollagen och Skolinspektionen har tillsynsansvaret. Både folk- och skolbibliotek har barn och ungdomar som prioriterad grupp, där folkbibliotekens uppdrag är bredare och inbegriper alla målgrupper med tonvikt på barn och ungdomars fritid.

2. En inkluderande och välkomnande biblioteksverksamhet

Alla som besöker Täby kommuns folkbibliotek ska ges möjlighet till att:

- Upptäcka en berikande kunskapsvärld
- Inspireras till läsning
- Uppleva spännande evenemang och aktiviteter
- Få möjlighet till nya möten och social gemenskap
- Känna sig välkomna, respekterade och inkluderade
- Ges lika rättigheter och möjligheter
- Ges en god service

2.1. Utvecklingsområden 2023-2027

Täbyborna ska ha nära till varierande aktiviteter och evenemang, ges möjlighet att fylla sin fritid med social gemenskap och upptäcka en berikande kunskapsvärld. Täbys bibliotek ska upplevas inbjudande, tillgängliga och inkluderande fysiskt och digitalt där det ska uppmuntras till ökad läslust för alla.

2.1.1. Hög fysisk och digital tillgänglighet

Biblioteken har i uppdrag att motverka digitalt utanförskap och erbjuda olika former av digitalt stöd. På biblioteken finns det möjlighet att använda dator, söka information och skriva ut.

Följande arbetssätt tillämpas:

- Biblioteken har serviceinriktad, lyhörd och professionell personal.
- Bibliotekspersonalen utvecklar sina kunskaper kring digitala frågor, både för egen del och för ett bättre kunna hjälpa besökare på biblioteken.
- Biblioteken och webbplatsens tillgänglighet utvecklas med aktuella e-tjänster och e-medier.
- Biblioteket utvecklar ett digitalt verksamhetsutbud.
- Digitala verktyg som publika datorer, wifi och möjlighet till utskrifter är högt prioriterad och samordnas inom kommunen.
- Digitala klyftor motverkas genom ökad kunskap om hur digitala verktyg och tjänster kan användas för kunskapsinhämtning och lärande.
- Det ska vara lätt att ta del av bibliotekens information, både digitalt och fysiskt.

2.1.2. Ökad läslust för alla och särskilt för våra prioriterade grupper

Biblioteken är trygga miljöer där barnens behov av lässtimulans är i centrum. Förmågan till läsning är avgörande för människors språkutveckling och deltagande i samhället. Särskilt fokus läggs på att öka intresset för läsning och litteratur för barn och unga, personer med funktionsnedsättning och personer med annat modersmål än svenska. Kommunens bibliotek samarbetar med förskolor och skolor, till exempel genom sagostunder, föreställningar, bokprat och särskilt öppethållande för prioriterade grupper.

Följande arbetssätt tillämpas:

- Samarbete med BVC, öppna förskolan, förskolan och mötesplatser utvecklas för att nå ut till fler barn och unga.
- Barn och ungas läsintresse uppmärksammas särskilt genom ett stort utbud av medier och läsfrämjande aktiviteter på eftermiddagar, lov och helger.
- Biblioteken erbjuder anpassade medier för personer med läsnedsättning, som exempelvis lättläst, talböcker och böcker med stor stil.

- Ökat samarbete med andra verksamheter som arbetar med personer med funktionsnedsättning och annat modersmål än svenska
- En fortsatt utveckling av den uppsökande verksamheten för personer som har svårt att ta sig till biblioteket.
- Biblioteken erbjuder en tillgänglig service och läsfrämjande verksamhet för äldre biblioteksanvändare.

2.1.3. Inspirerande platser för kulturupplevelser och öppenhet för samarbeten

Biblioteken är några av de mest besökta platserna i Täby och här erbjuds ett rikt kostnadsfritt kulturutbud. Det ska vara enkelt att ta del av Täbys kulturliv och kulturen ska möta människor i deras vardag. På ett naturligt sätt är biblioteksmiljön en arena för kulturupplevelser och möten mellan människor.

Uppsökande verksamheter berikar och ökar kvaliteten för bibliotekens användare, och genom olika typer av samarbeten skapas värdefulla och intressanta möjligheter och biblioteken utvecklas till platser för kunskapsutbyte.

Följande arbetssätt tillämpas:

- Olika typer av aktiviteter, evenemang och kulturupplevelser för barn, ungdomar och vuxna erbjuds.
- Utökade samarbeten med andra verksamheter inom kommunen, till exempel kultur, fritid, utbildning och social omsorg utvecklas.
- Utökat samarbete med civilsamhället, näringsliv och regionala och statliga verksamheter som främjar lokala kulturella initiativ i närområdena.

2.1.4. Inkluderande och tillgängliga mötesplatser

Biblioteken är en viktig del i ett demokratiskt samhälle. Biblioteken är öppna rum där människor möts, trivs och delar upplevelser. Biblioteken ska finnas på centrala och tillgängliga platser, i närhet av kollektivtrafik och där människor rör sig.

Biblioteksverksamheten styrs utifrån användarnas behov i allmänhet och barns delaktighet i synnerhet.

Följande arbetssätt tillämpas:

- Biblioteksstrukturen ses över med fokus på kvalitet, nyttjande och tillgänglighet.

- Biblioteken genomför egna användarundersökningar.
- Barns delaktighet beaktas hela tiden i det dagliga arbetet.
- Barnkonsekvensanalyser görs vid större verksamhetsförändringar.
- Kommuninvånarna ges möjlighet att påverka utbudet och lämna inköpsförslag.
- Biblioteken ska vara en naturlig plats för arbete, kontaktskapande och samverkan.
- Aktiviteter, evenemang samt möjligheter till samvaro och gemenskap erbjuds.
- Studerandes behov av bra studiemiljöer ska tillgodoses.
- Biblioteken utgör viktiga platser för demokratisk delaktighet som till exempel vid förtidsröstning och allmänna val.